

Broj: 03/6-2-07-4-1839-2 122
Banja Luka, 22. 09. 2022. godine

03 ✓
01-4 3X

VANJSKOTRGOVINSKA/SPOJNOKOTROVINSKA KOMORA
BOSNE I HERCEGOVINE
Branislava Đurđeva 10, Sarajevo

Datum: 26. 09. 2022			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-4	01-4	836-2	

VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA
BOSNE I HERCEGOVINE
Kabinet predsjednika i podpredsjednika
Branislava Đurđeva 10, 71000 Sarajevo

PREDMET: Odgovor na inicijativu slijedom Zaključka 26. sjednice Odbora Udruženja međunarodnih špeditera, *dostavlja se*

Veza: Vaš akt broj: 01-4-01-1-836/22 od 16.08.2022. godine

Uprava za indirektno oporezivanje, Sektor za carine zaprimio je Vaš akt, broj i datum veze, kojim ste Upravi za indirektno oporezivanje (u daljem tekstu: UIO) prosljedili inicijativu Udruženja međunarodnih špeditera slijedom Zaključka 26. sjednice Odbora Udruženja međunarodnih špeditera kojom traže da se iznađe rješenje za prevazilaženje situacije vezano za barijere koje su nastale početkom primjene NCTS sistema u dijelu koji se odnosi na status ovlaštenog primaoca i lokalnog uvoznog carinjenja.

U dostavljenom Zaključku sa 26. sjednice Odbora Udruženja međunarodnih špeditera broj: 03-03-4-783-5/22 od 10.08.2022. godine, između ostaloga, navedeno je da su ovlašteni primaoci u petak 29.07.2022. godine, obavješteni, od strane UIO, da neće moći koristiti status ovlaštenog primaoca u postupku provoza dok ne regulišu elektronsko poslovanje sa UIO, jer je na taj dan utvrđeno da NCTS aplikacija ne dozvoljava obavještenje o prispjeću robe, osim sa kartice ovlaštenog primaoca, a što je u suprotnosti sa činjenicom da je prethodno na svim seminarima i predavanjima prezentovano da će prispjeće robe moći potvrditi i ovlašteni zastupnik-špediter koji robu dalje procesuiru u traženi postupak. Nadalje, u predmetnom Zaključku je navedeno da je ta činjenica stvorila zabunu kod ovlaštenih primalaca koji su se oslonila na tu mogućnost i nisu tražila e-kartice i pristup NCTS-u, a što je imalo negativne posljedice za njihovo poslovanje uzimajući u obzir činjenicu da izdavanje e-kartice i pristup NCTS-u može potrajati prilično dugo.

Uzimajući u obzir navedeno u Zaključku sa 26. sjednice Odbora Udruženja međunarodnih špeditera informišemo Vas kako slijedi:

1. Upustvom o ovlaštenom primaocu („Službeni glasnik BiH“, broj: 40/21, objavljeno dana 17.06.2021. godine), Upustvo o izmjenama i dopuni Upustvo o ovlaštenom primaocu („Službeni glasnik BiH“, broj: 6/22, objavljeno dana 02.02.2022. godine) je jasno definisan status ovlaštenog primaoca, uslovi i kriteriji za status ovlaštenog primaoca, izuzeće u pogledu odobravanja i korištenja statusa ovlaštenog primaoca, kvalifikovana elektronska potvrda – elektronski potpis, provjera ispunjavanja uslova i kriterija za ponovnu procjenu odobrenja za status ovlaštenog primaoca, privremeno ukidanje odobrenja za status ovlaštenog primaoca, postupak nakon predočenja robe u prostor ovlaštenog primaoca i druge stvari vezane za ovlaštenog primaoca.
- Nadalje, shodno odredbama člana 7. Upustva o ovlaštenom primaocu jedan od uslova i kriterija za status ovlaštenog primaoca je da ima ovlaštenje o pristupu informacionom sistemu

UIO za elektronsko podnošenje carinskih deklaracija putem kvalifikovanih elektronskih potvrda – "elektronski potpis", o čemu se provodi službena provjera u UIO.

- U članu 17. istog Upustva navodi se da radi provođenja pojednostavljenog postupka provoza ovlašteni primalac mora, u skladu sa odredbama člana 261. Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/19, 54/19 i 21/20), osigurati elektronsku komunikaciju sa sistemom UIO (NCTS) i da prije registracije za korištenje carinskih elektronskih usluga, ovlašteni primalac mora osigurati certifikate za korištenje elektronskog potpisa.
 - Uvažavajući gore navedene odredbe Uputstva, smatramo za shodno da naglasimo da svaki ovlašteni primalac koji ima potrebu da koristi status ovlaštenog primaoca, je imao dovoljno vremena da podnese zahtjev UIO za dobijanje ovlaštenja za pristup informacionom sistemu UIO za elektronsko podnošenje carinskih deklaracija uz korištenje kvalifikovanih elektronskih potvrda "elektronski potpis". (Upustvo o ovlaštenom primaocu objavljeno je dana 17.06.2021. godine, a implementacija elektronske kartice počela je dana 01.07.2021. godine).
2. Nadalje, navod iz predmetnog Zaključka da je dana 29.07.2022. godine od strane UIO upućeno obavještenje prema ovlaštenim primateljima da neće moći koristiti status ovlaštenog primatelja u postupku provoza dok ne regulišu elektronsko poslovanje sa UIO, jer je na taj dan utvrđeno da NCTS aplikacija ne dozvoljava obavještenje o prispjeću robe, nije tačna u dijelu da se taj dan utvrdilo da NCTS aplikacija ne dozvoljava obavještenje o prispjeću robe.
- Naime, bez obzira na veliki vremenski period za ostvarivanje prava, a vezano za elektronske kvalifikovane potvrde kao i na upozorenja o neophodnosti posjedovanja iste da bi se pristupilo NCTS-u (objavljivano upozorenje na web stranici UIO), uvidom u evidencije dosadašnjih korisnika izdanih odobrenja za korištenje statusa ovlaštenog primaoca u postupku provoza službenici UIO su dana 29.07.2022. godine utvrdili da jedna broj ovlaštenih primalaca nije predao zahtjev za izdavanje elektronska kvalifikovana potvrde i smatrali su svojom dužnošću da još jednom, u pojedinačnom obraćanju svakom ovlaštenom primaocu za kojega je utvrđeno da nije predao zahtjev za elektronskom kvalifikovanom potvrdom, još jednom skrenu pažnju na posljedice koje će imati tj. nemogućnost pristupu NCTS-u. Isti su putem obavještenja upozoreni da s obzirom da od 01.08.2022. godine, počinje primjena novih carinskih propisa u BiH, a time i novog carinskog podsistema NCTS u carinskom području BiH, a da nemamo evidentirano da su do današnjeg dana regulisali e-poslovanje s UIO, umjesto pojednostavljenja statusa ovlašteni primalac u postupku provoza, imaće mogućnost korištenja redovnog postupka provoza u NCTS aplikaciji. Takođe proslijeđeni su i linkovi na kojima mogu dobiti sve potrebne informacije.
 - Shodno gore navedenom, smatramo za shodno naglasiti da od ukupnog broja ovlaštenih primalaca koji su primili obavještenje od UIO 29.07.2022. godine, do dana pisanja ovoga akta, samo su četiri ovlaštena primaoca uputili zahtjev za elektronsku kvalifikovanu potvrdu poslije dobijenog obavještenja.
3. U vezi sa navodom da su na svim seminarima i predavanjima prezentovano da će prispjeće robe moći potvrditi i ovlašteni zastupnik-špediter koji robu dalje procesuiru u traženi postupak skrećemo pažnju da shodno odredbama Upustvom o ovlaštenom primaocu, Upustvo o izmjenama i dopuni Upustvo o ovlaštenom primaocu kao i u tekstu Objašnjenje za privrednike za sprovođenje nacionalnog postupka provoza uz upotrebu NCTS-a (objavljeno dana 03.06.2021. godine, na web stranici UIO u dijelu NCTS-Poslovna dokumentacija) ta mogućnost, ni u jednom dijelu nije navedena kao opcija.
4. Udruženja međunarodnih špeditera zatražilo je da UIO iznađe tehničke mogućnosti da njihov špediter može u njihovo ime poslati obavještenje o prispjeću robe, kao što je prvobitno prezentovano od strane UIO, koristimo priliku da Vam još jednom skrenemo pažnju na sledeće činjenice:
- Novi elektronski prvozni (tranzitni) sistem (New Computerised Transit System-NCTS) je transevropski carinski informacioni sistem, koji omogućava razmjenu podataka između carinskih organa i privrednih subjekata, kao i između samih carinskih organa. NCTS faza 5

(NCTS P5) je aplikacija za nacionalnu primjenu NCTS-a i kreirana je u skladu sa Funkcionalnom specifikacijom provoznog sistema EU (EU Functional Transit system Specification–FTSS v.4.20) i Projektnim dokumentima za nacionalnu provoznu aplikaciju EU (EU Design Document for National Transit Application (DDNTA-v.5.13) i Design Document for Common Operations and Methods – DDCOM v.20.20, koje je objavila Evropska komisija, DG TAXUD.

- NCTS je za nacionalnu primjenu (u carinskom području BiH) razvijen u skladu sa EU NCTS faza 5 (NCTS P5) specifikacijama za zajednički provozni postupak i provozni postupak Zajednice (27 država članica Evropske unije, zemlje EFTA-e: Švajcarska, Norveška, Lihtenštajn i Island, Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske, Republika Srbija, Republika Sjeverna Makedonija i Republika Turska) i ne može biti mjenjana ni u jednom svome dijelu.
- Razlog za to leži u činjenici da je uslov za dobijanje poziva od strane zajedničkog EU-CTC Komiteta za pristupanje BiH CTC i JCI Konvencijama, odnosno mreži zemalja zajedničkog tranzita je primjena NCTS-a na nacionalnom nivou u periodu od najmanje godinu dana, s tim da je carinsko zakonodavstvo BiH usklađeno sa pravnom stečevinom EU u oblasti postupka provoza, da postoji uspostavljena odgovarajuća IT struktura u poslovnom okruženju (carina-privredni subjekti) u primjeni na nacionalnom nivou, kao i da postoji odgovarajuća administrativno-organizaciona struktura potrebna u sistemu NCTS-a u carinskoj upravi (Odsjek za postupak provoza, Centralni garantni ured, Help (Servis) Desk, NCTS nacionalni projektni Tim, mreža koordinatora: nacionalni koordinator i regionalni koordinatori). U tom smislu, UIO je razvila modernizovani sistem, NCTS P5, prilagođen za primjenu na nacionalnom nivou sa pratećim modulima: za elektronsko upravljanje osiguranjima u postupku provoza, analizu rizika i pojednostavljenja u postupku provoza.
- Shodno svemu navedenom UIO je postupiti u skladu sa datim specifikacijama i NCTS u BiH je u potpunosti usklađen sa NCTS-m u zemljama Zajednice-Konvencije CTC i isti je implementiran od 01.08.2022. godine.

Problema i nesnalaženja prilikom implementacije NCTS-a na nacionalnom nivou BiH ima, ali tako je bilo i u svim zemljama u okruženju, a ne samo kod nas. Potrebno je vrijeme da se svi mi uhodamo, kako carinski službenici tako i špediteri tj. korisnici postupka provoza jer bez zajedničkog rada i znanja teško je ići naprijed jer kompjuter ne trpi sve što papir može otrpjeti.

S poštovanjem,

Dostaviti:

- ①. Naslovu,
2. 01/1,
3. 03/6-2,
4. a/a.

